

**Statsutskottets betänkande nr 81 om regeringens proposition
med förslag till lag om ändring av beskattningslagen**

Riksdagen remitterade den 2 oktober 1992 regeringens ovan nämnda proposition nr 208 till statsutskottet för beredning.

Utskottet har i detta sammanhang behandlat rdm. Vistbackas m.fl. lagmotion nr 45 med förslag till lag om ändring av beskattningslagen, som riksdagen remitterade till utskottet den 17 november 1992, och rdm. Suhonens m.fl. hemställningsmotion nr 146/1991 rd om enklare skattedeklaration, som riksdagen remitterade till utskottet den 7 juni 1991.

Regeringen föreslår att inkomstbeskattningen skall ändras från och med 1993. En av de bärande principerna i reformen är att beskattningen av kapitalinkomster och förvärvsinkomster skils åt. De lagförslag som har samband med reformen ingår i propositionerna nr 200—209. Utskottet har behandlat propositionerna samtidigt och därför också hört sakkunniga samtidigt om alla propositioner. I skattereformen ingår också proposition nr 244 med förslag till lag om ändring av förskottsuppbörd, som har avgetts senare och som behandlats separat.

Statsutskottets skattedelegation, som har be-
rett betänkandet för utskottet, har hört de sakkunniga som finns uppräknade i betänkande nr 74 om regeringens proposition nr 200.

I beskattningslagen stadgas bl.a. om skattemyndigheter, deklarationsskyldighet, verkställande av beskattning och sökande av ändring samt om skatteuppbörd. Reformen av kapital- och företagsbeskattningen föranleder flera ändringar i de gällande stadgandena.

De ändringar som regeringen föreslår är i huvudsak tekniska, men ändringar föranleds även i stadganden som bl.a. gäller skattemyndigheter, mottagare av kommunalskatt, beskattningssort och sökande av ändring. Till följd av reformen av skogsbeskattningen och vissa andra ändringar föreslås stadgandena om de skattskyldigas och andras deklarationsskyldighet bli kompletterade.

I hemställningsmotion nr 146/1991 rd föreslås

att riksdagen skall hemställa att regeringen med det snaraste vidtar åtgärder för att betydligt underlätta och förenkla skattedeklarationen.

Av de orsaker som framgår av regeringens proposition och på grundval av erhållen utredning finner utskottet lagförslaget behövligt och tillstyrker det med nedanstående ändringar.

2 a §. Regeringen föreslår att den rätt finansministeriet med stöd av temporära stadganden haft att förlänga tiden för beskattningen skall regleras i den permanenta lagen. Utskottet finner inte ändringsförslaget motiverat och föreslår därför att 2 a § stryks. Enligt utskottets mening bör målet vara att beskattningen blir färdig i tid.

34 §. Regeringen föreslår att 34 § 4 mom. ändras så att med hemkommunen i början av skatteåret skall jämföras den kommun i vars hemortsregister en till Finland under skatteåret inflyttad person skall ha antecknats när han flyttade till Finland eller där han först bosatt sig när han flyttade till Finland. Den som flyttar till Finland skall enligt stadgandet alltid beskattas i den kommun där han först bosatt sig sedan han flyttade till Finland oberoende av om han skall antecknas i befolkningsregistret eller om han vistas i Finland en längre eller kortare tid än ett år. Ordalydelsen i paragrafen behöver följaktligen inte ändras, om stadgandena i lagen om befolkningsböcker ändras på motsvarande sätt.

125 §. Enligt 125 § 1 mom. 1 punkten kan en skattskyldig beviljas befrielse helt eller delvis från skatt, om en skattskyldig fysisk persons skattebetalningsförmåga med hänsyn till hans och hans familjs disponibla inkomster och förmögenhet av särskilda skäl, såsom försörjningsplikt, arbetslöshet eller sjukdom är nedsatt i väsentlig grad.

Möjligheterna att betrakta en väsentligt nedsatt skattebetalningsförmåga som ett särskilt skäl bör bedömas också med hänsyn till problematiken kring de svårt skuldtungda och skatte-
lagstiftningen. I och med att försäljningsförluster av egen bostad och egendom som är avsedd för

privat bruk aldrig är avdragsgilla medan försäljningsvinst kan vara skattepliktig, kan det i vissa fall under rådande omständigheter inträffa att en familj får beskattningsbar försäljningsvinst när hela familjens förmögenhet inom en kort tid måste realiseras, trots att förmögenheten de facto i sin helhet måste säljas med förlust eller familjen står med avsevärda skulder efter realiseringen. Situationer som denna bör i kombination med en tvångssituation för den skattskyldige

kunna betraktas som särskilda skäl enligt 125 § 1 mom. 1 punkten beskattningslagen.

Utskottet ställer sig avböjande till motionerna.

Utskottet föreslår vördsamt

att lagförslaget i regeringens proposition skall godkännas sålydande:

Lag

om ändring av beskattningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i beskattningslagen av den 12 december 1958 (482/58) 20 och 22 §§, 35 § 2 mom., 61, 64 och 64 a §§, 93 a § 2 mom., 96 a § 5 punkten, 105 § 2 mom. och 113 a §,

av dessa lagrum 20 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 5 december 1969 (740/69), 22 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 1 februari 1991 (189/91), 61 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 20 december 1968 (684/68), 64 § sådan den lyder i lagar av den 23 december 1977 och den 26 juni 1992 (1002/77 och 556/92), 64 a § sådan den lyder i sistnämnda lag, 93 a § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 30 januari 1987 (74/87), 96 a § 5 punkten sådan den lyder i lag av den 29 december 1988 (1243/88) och 113 a § sådan den lyder i lag av den 25 februari 1983 (223/83), samt

ändras 1 § 1 mom., 2 § 1 och 2 mom., 3 § 1 och 3 mom., 21 §, 33 § 3 mom., 34 §, 37 § 1 och 2 mom., 39 § 1 och 3 mom., 43 a §, i 45 § 1 mom. det inledande stycket, 3 a, 3 b, 5 och 6 punkten samt 2 mom., 50, 59, 62 och 63 §§, 71 § 2 mom., i 72 § 1 mom. det inledande stycket samt 1 punkten, 76 §, 79 § 1 och 2 mom., 81 § 2 mom., 91 §, 92 § 5 mom., 93 § 1 mom., 96 b § 1 och 2 mom., 96 e § 2 mom., 103 § 1 mom., 104 och 104 a §§, 105 § 1 mom. och i 125 § den inledande satsen,

av dessa lagrum 2 § 1 och 2 mom. och 81 § 2 mom. sådana de lyder i lag av den 1 november 1991 (1300/91), 3 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 9 november 1990 (957/90), 3 § 3 mom., 33 § 3 mom., 50 och 91 §§ sådana de lyder i nämnda lag av den 29 december 1988, 21 § sådan den lyder i lag av den 23 juni 1977 (511/77) och i nämnda lagar av den 29 december 1988 och den 26 juni 1992, 34 § sådan den lyder i lag av den 31 december 1974 (1025/74), och i nämnda lagar av den 23 december 1977 och den 30 januari 1987, 37 § 1 och 2 mom., 39 § 1 mom. och 43 a § sådana de lyder i lag av den 31 december 1974 (1024/74), 39 § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 25 juli 1975 (611/75), i 45 § det inledande stycket och 1 mom. 3 a och 6 punkten sådana de lyder i lag av den 21 december 1979 (980/79), i samma moment 3 b punkten sådan den lyder i nämnda lag av den 29 december 1988 samt 5 punkten sådan den lyder i lag av den 13 december 1985 (942/85) och 2 mom. sådant det lyder i lag av den 22 december 1978 (1035/78), 59 § sådan den lyder delvis ändrad genom förstnämnda lag av den 31 december 1974, 63 § sådan den lyder i nämnda lag av den 30 januari 1987 delvis ändrad genom lagen av den 30 november 1990 (1023/90) och i nämnda lag av den 26 juni 1992, 71 § 2 mom. och 93 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag av den 30 januari 1987, i 72 § det inledande stycket sådant det lyder i nämnda lag av den 23 december 1977 och i samma paragraf 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag av den 30 april 1982 (313/82), 79 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag av den 23 december 1977 delvis ändrad genom lagen av den 9 juli 1982 (531/82), 92 § 5 mom. sådant det lyder i nämnda lag av den 26 juni 1992, 96 b § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag av den 6 augusti 1982 (602/82), 96 e § 2 mom. sådant det lyder i nämnda lag av den 25 februari 1983, 103 § 1 mom. och 104 a § sådana de lyder i lag av den 28 december 1990 (1339/90), 105 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 29 december 1988 (1236/88) och i 125 § den inledande satsen sådan den lyder i lag av den 1 november 1991 (1317/91) samt

fogas till lagen en ny (utesl.) 77 a, 83 b och 93 b §§ samt till 45 § 1 mom., sådant det lyder genom senare ändringar, en ny 2 a och 3 c punkt, som följer:

1 och 2 §§
(Såsom i regeringens proposition)

2 a §
(Utesl.)

3, 21 och 33 §§
(Såsom i regeringens proposition)

34 §
(1—3 mom. såsom i regeringens proposition)
Med hemkommun i början av skatteåret jäms-
ställs en sådan kommun i vars hemortsregister en
person som under skatteåret flyttat till Finland
skall ha antecknats efter inflyttningen eller där

han först har bosatt sig efter att ha flyttat till
Finland. Hemkommunen för person som flyttat
utomlands anses inte ha ändrats under den tid
som han enligt 11 § inkomstskattelagen anses
vara bosatt i Finland.

(5 och 6 mom. såsom i regeringens propo-
sition)

37, 39, 43 a, 45, 50, 59, 62, 63, 71, 72, 76, 77 a,
79, 81, 83 b, 91—93, 93 b, 96 b, 96 e, 103, 104,
104 a, 105 och 125 §§

(Såsom i regeringens proposition)

Ikraftträdelsestadgandet
(Såsom i regeringens proposition)

Utskottet, som lagt regeringens proposition
till grund för behandlingen, föreslår samtidigt

*att lagförslaget i lagmotion nr 45 skall
förkastas.*

Utskottet föreslår ytterligare

*att hemställningsmotion nr 146/1991 rd
skall förkastas.*

Helsingfors den 9 december 1992

I den avgörande behandlingen deltog ord-
föranden Mattila, vice ordföranden Luttinen,
medlemmarna Alaranta, Heikkinen, Hämäläi-
nen, Laaksonen, Lahti-Nuuttila, Louvo, Luuk-

kainen, Malm, Ryynänen, Savolainen, Tiuri
och Turunen samt suppleanterna Apukka,
Backman, Lahtinen, Linnainmaa, Pelttari och
Savela.

